

A Budapesti Műhely és Kozma Lajos

Múcsarnok, 09. 05. – 12. 02.

SZÖVEG TEXT: SZEGŐ GYÖRGY
FOTÓK PHOTOS: BUJNOVSZKY TAMÁS

70 éve hunyt el Kozma Lajos, a világ-hírű építész-iparművész, grafikus és pedagógus. Tisztelegve a kiváló alkotó előtt, a 2018-as Kozma-émlékév keretében a Múcsarnok, az Iparművészeti Múzeum, a Magyar Építészeti Múzeum és a BKSzC Kozma Lajos Faipari Szakgimnáziuma együttműködésében nagyszabású programsorozat indult, amelynek célja Kozma sokszínű munkásságának, komplex tervezői attitűdjének bemutatásán keresztül a művészeti (szak)képzés, a kézműipari tradíciók jelentőségének hangsúlyozása. A programsorozat kiemelt rendezvénye a Múcsarnokban megrendezett Kozma Klasszik kiállítás.

Kozma Lajos korai építészeti és grafikai munkáit a Kós Károly munkásságában hangsúlyossá lett népies szecessziós törekvések jellemezték. 1911-től Kozma három éven át dolgozott Lajta Béla mellett, majd 1913-ban megalakította a Budapesti Műhelyt, amelynek célja a lakásművészet megújítása volt. Az általa tervezett bútorok jellegzetes karaktere az 1920-as években „Kozma-barokk” néven vált fogalomká. A harmincas években – kortársaihoz hasonlóan – stílusa letisztult, a modernizmus irányvonalába illeszkedő épület- és enteriőrtervezés felé fordult, olyan kiváló munkákat hozva létre, mint a budapesti Átrium ház vagy a Lupa-szigeti nyaraló. Grafikai és tervezői életműve mellett kiemelkedő szerepet töltött be a hazai iparművészeti szakképzésben és építész-képzésben is: az Iparrajziskolában, az Iparművészeti Főiskolán és a Műegyetemen is oktatott. Nemzetközi szinten korának egyik legtöbbet publikált magyar építész, pályafutása alatt mintegy 70 hazai és külföldi szaklap ismertette építészeti, enteriőrművészeti és grafikai munkásságát, melyek elméleti tevékenységével együtt óriási hatással voltak a kortársak iparművészetére.

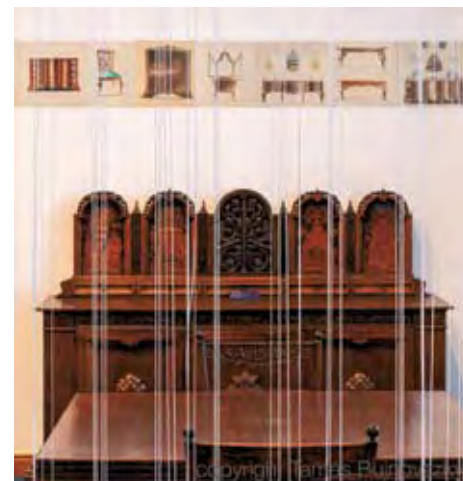
A tárlat az életműnek a szélesebb közönség által eddig kevésbé ismert részére fókuszál: a Kozma alkotói pályájának alakulását meghatározó és hírnevét megalapozó Budapesti Műhely működését, illetve ezzel párhuzamosan végzett grafikus- és könyvművészeti tevékenységét mutatja be.

A Kozma vezetésével 1913-tól 1919-ig működött Budapesti Műhely egyedülálló vállalkozás volt a múlt század elejének Magyarországon, amely az igényes kézműipar megtartásával a hazai art deco kiemelkedő darabjait hozta létre. A Budapesti Műhely elsősorban bútorok kivitelezésre szakosodott, de készített és forgalmazott egyéb lakberendezési tárgyakat, lámpákat, tükröket, lakástextíliát is – valamennyit Kozma tervezte. A rendkívül igényes megmunkálású berendezési tárgyak az ő alkotói egyéniségét hordozva a reneszánsz, a barokk, az angol neoklasszicizmus, illetve a biedermeier bútorkultúra elemeit a magyar népművészet tradicionális motívumkincsével ötvözték.

Kozma ez idejű grafikai munkásságának jelentős része a gyomai Kner nyomdával való szoros szakmai kapcsolatban született.

A nyomda 1916-tól sorra adta ki Kozma rajzaival illusztrálva kortárs szerzők írásait és a Kner Klasszikusok sorozatot, de a közös munkában született meg a Kner nyomda egyedülálló tipográfiai sorozata is. A tárlat kísérőprogramjaként a Kozma Lajos Faipari Szakgimnázium több alkalommal kreatív workshopot tart a Múcsarnok tereiben. A programsorozat kiemelt rendezvénye a Múcsarnokban Kozma Klasszik kiállítás.

(Rostás Péter megnyitó szövegét lásd az Utóirat rovatban – a szerk.)

THE BUDAPEST WORKSHOP AND LAJOS KOZMA MÚCSARNOK, BUDAPEST, 5 SEPTEMBER – 2 DECEMBER 2018

It has been 70 years since the world famous architect, applied artist, graphic designer and educator Lajos Kozma passed away. To honour this exceptional creator, as a part of the Kozma Commemorative Year in 2018, Kunsthalle is launching a major series of programmes in conjunction with the Museum of Applied Art, the Hungarian Museum of Architecture and the Lajos Kozma Woodworking Vocational School at the Budapest Complex Center of Vocational Training (BKSzC), which sets out to highlight the importance of artistic (vocational) training and traditional crafts by showcasing Kozma's diverse oeuvre and complex design philosophy. One of the highlights of the series will be the exhibition entitled Classic Kozma. The Budapest Workshop and Lajos Kozma.